

Besluitvorming met Deep Democracy

Thijs Rijnbergen

mensen
in bedrijf

Samenwerken doe je

Doel – programma - werkwijze

14:00 - 16:00

- Neem samen een besluit
 - Besluitvorming vanuit Deep Democracy
 - Wanneer (niet) inzetten
 - 4 stappen doorlopen
-
- Voorbeelden
 - Vragen en overwegingen
 - Stukje theorie

Neem een gedragen besluit

Maak groepjes van ~5

€5,000 te besteden aan één goed doel

- Kom samen tot een besluit waar iedereen oprecht achter staat.
- *Wijs eventueel een gespreksleider aan*

Tijd: 12 minuten

Succes!

EVALUATIE

Vragen:

- Is het gelukt?
- Waarom wel/ niet?
- Wat herken je van de besluitvorming uit de dagelijkse praktijk?

Besluitvorming vanuit Deep Democracy

“Deep democracy is een methode waarin zowel de stem van de meerderheid als van de minderheid mee wordt genomen in besluitvorming.

“Besluitvorming met
aandacht voor alle
opvattingen. Geen
compromis. Werkelijke
consensus.”

“Niemand heeft monopolie op de waarheid”

Besluitvorming vanuit Deep Democracy

Uitgangspunten:

- We gaan streven naar een gedragen besluit;
- We gebruiken een procedure met 4 stappen;
- We gaan hierin actief opzoek naar ieders wijsheid;
- We nemen daar de tijd voor;
- We streven hierin naar een besluit als groep;
- Als dit niet lukt, hakt de leider de knoop door, met wijsheid van de groep.

Hoe complex is de situatie?

Wanneer kies je voor deze vorm van besluitvorming

Geen grote onderstroom, alles kan gezegd worden, mensen luisteren naar elkaar, er zit niet (te veel) emotie onder:

- DD zegt: 4 stappen om tot een gedragen besluit te komen.

Wel grote onderstroom, onderwerp heeft geschiedenis, er zit emotie / frustratie op, individuele belangen zijn moeilijk los te laten.

- DD zegt: dan is stap 5 nodig.

Scope van deze workshop: De eerste 4 stappen

Stap 1: alle perspectieven verkennen

Leg de vraag voor waarover een besluit moet worden genomen en breng alle ideeën/denkrichtingen in kaart (“perspectieven”)

Vraag: Start je zelf als leider of laat je eerst je teamleden vertellen? Waarom?

DD zegt: **start zelf**. Geef richting aan ideeën, breedte van je ideeën en uit je twijfels. Anderen volgen dan (vaak) jouw voorbeeld. Hiermee kun je dus “sturen”.

Daarna nodig je uit om ideeën te delen en jou daarin vooral ook tegen te spreken.

Stap 1: alle perspectieven verkennen

Vraag: Wat doe je als je de verschillende perspectieven op tafel hebt?

- a) Stemmen
- b) Discussie starten over verschillende opties
- c) Op zoek naar tegengeluiden

DD zegt: **C: Ga actief op zoek naar het tegengeluid.**

Waarom: het is er toch. Als je het nu niet op tafel krijgt, komt het later naar boven. En mogelijk zit er wijsheid in die relevant is voor het besluit...

Stap 2: Ga actief op zoek naar het tegengeluid.

Met zinnen als

- “Wie heeft nog een heel ander perspectief?”
- “Wie denkt er heel anders over?”
- “Welke invalshoek missen we nog?”
- “Wie ziet de genoemde ideeën helemaal niet zitten en waarom?”

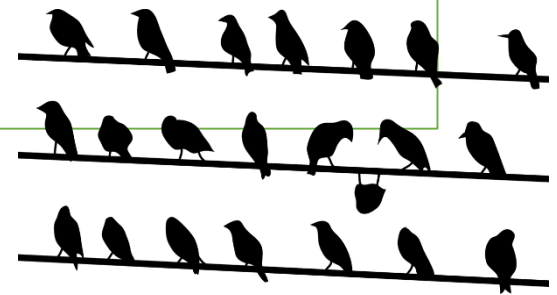
Stap 2: Ga actief op zoek naar het tegengeluid.

Vraag: Wat doe je als je zo'n heel ander perspectief hoort?

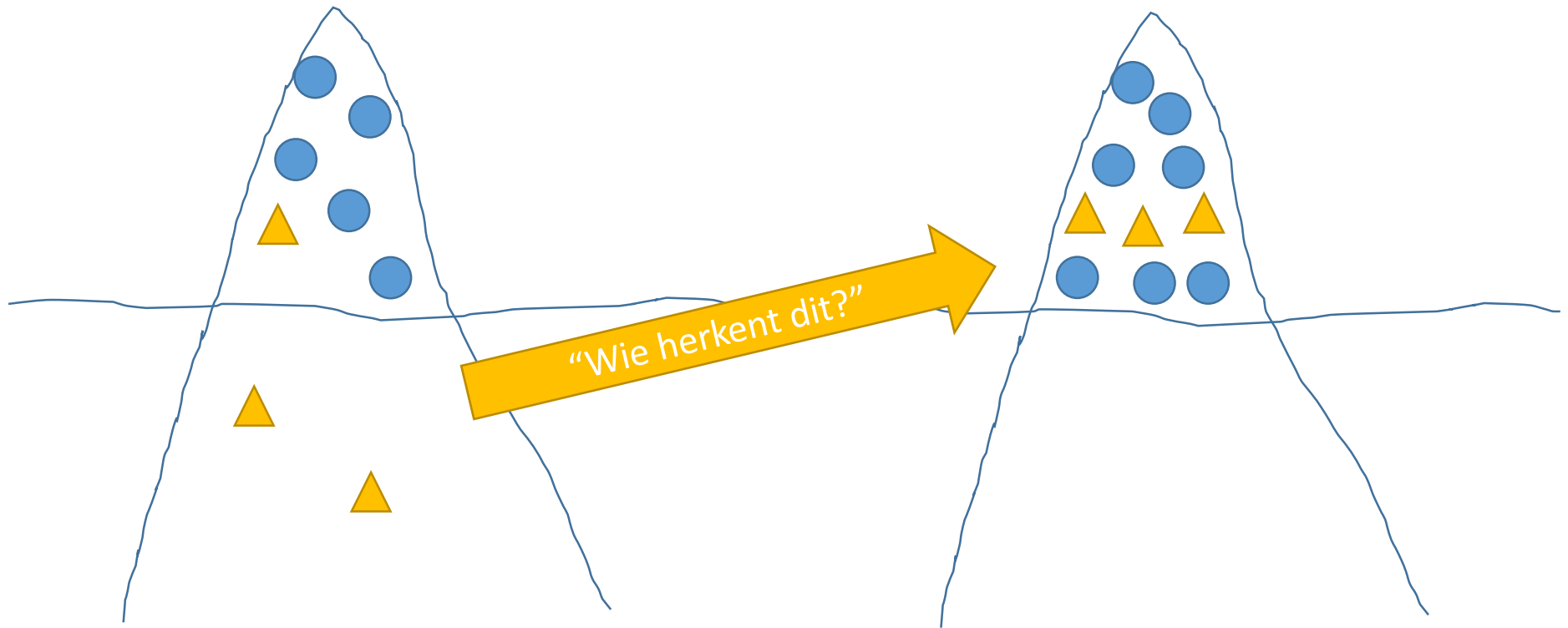
- a) Opzoek gaan naar nog meer tegengeluiden
- b) Vragen wie het tegengeluid herkent
- c) Je start een discussie over de vraag of het tegengeluid relevant is

DD zegt: **B: Vragen wie het tegengeluid herkent**

Waarom: om de *rol* bij het *individu* weg te halen.

Theoretisch uitstapje: Roltheorie

● Populaire perspectief

▲ Minder populaire perspectief

Rol fluïditeit!

Weg Harry

Stap 3: Verspreid (de textuur van) het alternatief.

Door het alternatieve (impopulaire) idee te verspreiden; je haalt hem **weg bij de persoon**. In DD wordt dit **rolverspreiding** genoemd. Zo voorkom je een **zondebok** gevoel en wordt het makkelijker om de volgende keer je stem te laten horen.

Hoe doe je dat?

“Wie herkent het dat je het idee hebt dat we nog niet alle feiten op tafel hebben, of dat we te snel een actieplan erdoorheen willen drukken?”

Stap 3: Verspreid (de textuur van) het alternatief.

Vraag: Wat doe je als je het idee hebt dat je alle perspectieven (verspreid) op tafel hebt?

- a) Vat elk perspectief samen doe een stemming
- b) Probeer als leider om een besluit te verwoorden waar alle perspectieven in zitten en breng dit in stemming
- c) Las een koffiemoment in informeel door te praten over wat gezegd is

DD zegt: **A: Vat elk perspectief samen doe een stemming.**

“Ik hoor 2 ideeën. We gaan direct een plan schrijven. En: We gaan eerst studenten interviewen over het idee.

Wie is voor het direct een plan schrijven? Handen omhoog. En wie is voor eerst studenten interviewen?”

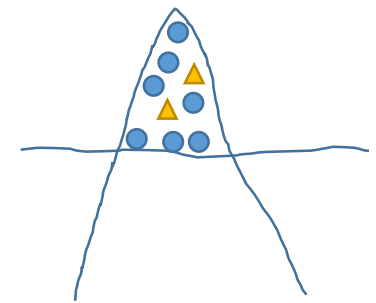
Theoretisch uitstapje: Samenvatten

Belangrijk: doe dit los van mensen of aantallen

Niet: We hebben 2 voorstellen: Kariem en Klaas stellen voor om een plan te schrijven, de anderen willen eerst de studenten interviewen.

Wel: We hebben 2 voorstellen: een plan te schrijven of eerst de studenten interviewen.

Alle stemmen hebben gelijke waarde
De wijsheid van de meerderheid is niet beter dan de wijsheid van de minderheid

Je hebt gestemd

Vraag: De stemming is 3 voor plan schrijven, 7 voor eerst studenten interviewen. Wat doe je?

- a) Je vraagt mensen om voor beide ideeën nogmaals de redenen *voor* te verwoorden
- b) Je concludeert dat de meerderheid voor *studenten interviewen* is en geeft aan dat dat het besluit wordt
- c) Je geeft aan dat jullie nog geen besluit kunnen nemen en start weer bij stap 1: alle perspectieven verkennen

DD zegt: **A: Vraag mensen te gaan lobbyen.**

- Start bij het eerste idee en laat iedereen (!) daarover praten (redenen voor dát idee).
- Doe het zelfde met alle andere ideeën.
- > Als alles gezegd is, doe je nogmaals een stemming.

Je hebt gestemd en er is gelobbyd

Vraag: De stemming is nu 2 voor plan schrijven, 8 voor eerst studenten interviewen. Wat doe je?

- a) Je vraagt mensen om voor beide ideeën nogmaals de redenen voor te verwoorden
- b) Je concludeert dat de meerderheid voor studenten interviewen is en geeft aan dat dat het besluit is.
- c) Je geeft aan dat we nog geen besluit kunnen nemen en start weer bij stap 1: alle perspectieven verkennen

DD zegt: B: Als leider kies je het besluit van de meerderheid, en voeg je de wijsheid van de minderheid toe. Zeg wel sorry.

Stap 4: Wijsheid van de minderheid toevoegen

“We hebben een duidelijke meerderheid. We gaan de studenten eerst interviewen.

Kariem, sorry, jouw idee om eerst een plan te schrijven wordt het niet. Wat heb je nodig om mee te gaan in dit besluit?”

- Kariem: ik heb het nodig dat we wel een deadline stellen voor het plan. Anders wordt dit weer zo’n exercitie zonder einde.

Klaas, sorry, jouw idee om eerst een plan te schrijven wordt het niet. Wat heb je nodig om mee te gaan in dit besluit?

- Klaas: zelfde als Kariem. En dat de interviews dan wel komende maand plaatsvinden.

Een (zo) gedragen (mogelijk) besluit:

Jij als leider vat het besluit dan samen:

"We besluiten hierbij dus dat we de studenten eerst gaan interviewen, waarbij we dat binnen een maand gaan doen. We zetten nu vast een datum vast waarop we het plan klaar willen hebben en maken een planning met de stappen in de tijd om die te halen.

Akkoord?"

Stap 4: Wijsheid van de minderheid toevoegen

“We hebben een duidelijke meerderheid. We gaan de studenten eerst interviewen.

Kariem, sorry, jouw idee om eerst een plan te schrijven wordt het niet. Wat heb je nodig om mee te gaan in dit besluit?”

- Kariem: ik heb het nodig dat we wel een deadline stellen voor het plan. Anders wordt dit weer zo’n exercitie zonder einde.

Klaas, sorry, jouw idee om eerst een plan te schrijven wordt het niet. Wat heb je nodig om mee te gaan in dit besluit?

- Klaas: zelfde als Karien. En dat de interviews dan wel komende maand plaatsvinden.

Samenvatting

4 stappen van besluitvorming volgens Deep Democracy

1. Alle perspectieven verkennen
> ga zelf eerst
2. Ga actief op zoek naar het tegengeluid
(*"wie denkt er anders over?"*)
3. Verspreid het alternatief.
 - Vat perspectieven samen en stem
 - Lobby eventueel
4. Wijsheid van de minderheid toevoegen en besluit nemen.

Wat als je er niet uit komt?

Of als er te veel “onderstroom” aanwezig is?

Ga pijlen gooien

Duik in de onderstroom, ga op zoek naar het onderliggende dilemma, zet dat dilemma onder spanning.

Deel wat geraakt heeft.

Wat neem je mee?

copyright © Bill Frymlire

En welke feedback heb je voor mij?